

OVER DE STOF

Het type lasproces dat wordt toegepast, bepaalt de aard en de concentratie van gevaarlijke stoffen die in de lasrook aanwezig zijn. De rook die vrijkomt bij lassen en plasmasnijden bestaat uit een mengsel van giftige gassen en zeer fijne deeltjes die kunnen worden ingeademd. De precieze samenstelling van de lasrook hangt af van het substraat, het vulmateriaal en de lastechniek. Lastechnieken die de grootste hoeveelheden kankerverwekkende stoffen genereren zijn: MAG-lassen, flux-gevulde draadlassen zonder schermgas en autogeen plasmasnijden. Chroom is een component in roestvrij staal, non-ferro legeringen, chromaatcoatings en sommige

lastoevoegmaterialen. Chroom wordt tijdens het lassen in de zeswaardige toestand, Chromium VI, omgezet. Chroom VI-rook is zeer giftig en kan de ogen, huid, neus, keel en longen beschadigen en kanker veroorzaken.

Lasrook is internationaal geclassificeerd als een Groep 1-carcinogeen, wat betekent dat het wordt gezien als een duidelijke oorzaak van kanker bij mensen. Hoewel het in de eerste plaats geassocieerd wordt met lassen van roestvrij staal, geldt deze classificatie niet alleen voor rook uit roestvrij staal maar voor alle lasrook. Het beroep lasser leidt tot een toename van het risico op longkanker dat kan oplopen tot 40%.

WAAR KOMEN DE RISICO'S VOOR?

Blootstelling aan lasrook treedt op in meerdere sectoren, bij bijvoorbeeld lassers in de metaalindustrie, scheepswerven, bouw en transport. Beroepen zijn voornamelijk lassers en metaalbewerkers.

In Nederland hebben naar schatting 400.000 werknemers te maken met lasrook.

VAN SYMPTOMEN TOT ZIEKTE

Acute blootstelling aan lasrook en gassen kan leiden tot irritatie aan de ogen, neus en keel, duizeligheid en misselijkheid. Langdurige blootstelling kan longschade en verschillende soorten kanker veroorzaken, waaronder longkanker, kanker aan het strottenhoofd en de urinewegen.

WAT MOET JE DOEN?

Voer de juiste blootstellingsmetingen uit, zodat bekend is wanneer er maatregelen moeten worden genomen. Onderzoek of werknemers symptomen rapporteren.

Het exacte risico van de rook hangt af van 3 factoren: hoe giftig de rook is, hoe geconcentreerd deze is en hoe lang deze wordt ingeademd. De beste oplossing is om de rook te minimaliseren door herontwerp van het werk en de gebruikte technieken en

materialen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van een lastoorts met geïntegreerde toortsafzuiging. Ten tweede kunnen oplossingen bestaan uit het installeren van algemene en lokale ventilatiesystemen en het aanleren van correcte positionering (zoals tegen de wind in staan).

Ten slotte is het belangrijk dat lassers de gevaren van de materialen waarmee ze werken begrijpen.